

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemana za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 28 K, za pol leta 14 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor manjša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovojno posiljati naročnina, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaključeno!

S cesarskim pismom zaključil se je kranjski deželni zbor. Komedija je pri kraju in dr. Šusteršič zapušča oder s ponosno zavestjo, da je za svoje dijete kričal, kar se je dalo. Po kričanju, kriku in viku voditelja katoliške narodne stranke soditi, bi morali uspehi biti ogromni, če bi bili namreč v primeri s kričanjem, krikom in vikom omenjenega voditelja. Sedaj je čas, dotakniti se vprašanja, ali so klerikalci s svojim nastopom v deželni zbornici res kaj dosegli? Tukaj nimamo v obeh materijalnih uspehov, ki se kažejo v podpiranju katoliških kmatov, bodisi od strani dežele, bodisi od strani države, v obeh imamo sgljoli politične uspehe, o kojih se je klerikalcem pri sklicanju deželnega zbora tako lepo sanjalo. Teh sanj niso nikomur prikrivali, svoje karte so kazali vsakemu, ki je hotel v nje pogledati. Vzlic temu so pa najeli še starega aligatorja s Kamna, da je s klepetavostjo stare ženice v praški »Politiki«, podoben Kiplingovemu krokodilu iz Gangesa, (ki je tudi hotel vse vedeti, pa tudi vse snesti,) razodeval celemu svetu, kje kranjske klerikalce deželji žuli inkako »žavbo« potrebujejo za svoje rane. In priznati se mora, da je stari aligator svojo nalogo prav izvrstno dognal, tako, da smo včasih menili, da nimamo pred sabo starega aligatorja, nego starega, a dobro dresiranega kodra. Šusteršič bi bil morda tu ali tam nekaj zamolčal, stari klepetec s Kamna pa je v »Politiki« čisto vse razklepetal. Dvoje je, kar so hoteli klerikalni parlamentarni »strategi« pri letošnjem zasedanju doseči. Na eni strani razpust deželnega zbora, na drugi strani pa strmoglavljenje deželnega predsednika barona Heina. Stara papiga s Kamna je to že pred prvo sejo deželnega zbora razdebljala, a tudi klerikalni poslanci so takoj v prvi seji kazali,

da hočejo razmere do tja pritirati, da se zbor razpusti, razpišejo nove volitve, v deželi pa prične tisto volilno klanje, koje našemu razdivjanemu popovstvu tako ugaja. Ob enem so hoteli obglaviti barona Heina, katerega dandanes sovražijo, ne radi rasloga slovenske narodnosti, pač pa radi tega, ker je dr. Šusteršič in njegove prijatelje — kakor govore klerikalci — prav grdo obrnil v različnih ministrih in še celo pri cesarju samem. Od tod erd Sukletov, kakor tudi srd Šusteršičev proti baronu Heinu. Da je Hein strogo klerikalnega mišljenja, bi mu Šuklje z velikim veseljem v čreva lezel in Šusteršič bi ga opiral z lursko vodo, da bi se kar vse cedilo! Narodnost je tem junakom humbug, kar je itak znano.

O tem, so li klerikalci s svojo obstrukcijo dosegli razpust deželnega zbora, govorili bodemo pri drugi priliki. A že sedaj, če nas slutnje ne motijo, smemo izreči mnenje, da so pajdaši dr. Šusteršičevi s svojim izvanredno nerodnim in čez vse mere surovim postopanjem v deželni zbornici sami krivi, če se jim želja ne izpolni in če se za dlje časa — ako ne do kosa dosedanje volilne dobe — odloži razpust deželne zbornice. V tem pogledu sta dr. Šusteršiča strategija in taktika, ti najnovejši ljubici starega graščaka na Kamnu, njega samega po čeljustih tolkli, pri čemer se je še drugim nekaj zob iz čeljusti istoklo. Pa tudi glede barona Heina je bila klerikalna strategija in taktika ponesrečena. Mi se kratkotalo ne ograbimo za osebo sedanjega vladnega načelnika v deželi. Dostikrat se je že pokazalo, da nas on ne ljubi in da tudi mi njega ne ljubimo. Glede tega vprašanja smo hladni do dna duše, ker dobro vemo, da se v osebi vladnega načelnika v ti deželi lahko izvrši sprememba, da pa bo ta sprememba pri sedanjem avstrijskem sistemu obstajala zgolj v osebi, ne pa tudi v mišljenju. Sprememba v

osebi bi se morda dala doseči, nikakor pa ne sprememba, ali, recimo, popolna sprememba v mišljenju. To se pravi, mesto nemškega Heina prišel bi sopot kak nemški gospod, ki bi bil tudi birokrat, a birokrat klerikalnega mišljenja. S tem bi bilo dr. Šusteršiču mnogo pomagano, nrm pa čisto nič. In zategadelj se ne čutimo poklicane, roko vtičati v razbeljeno ponev, da bi iz nje pečenko vzdigovali klerikalcem na ljubo.

Naj barona Heina odpravijo sami, če ga morejo! Ali posijaja vsakega deželnega predsednika je tako utrjena, da se z navadnim predlogom, kojega obstrukcijska narava se prikriti ne da, izpodnesti ne more. Če se naj pri takih prilikah kaj doseže, treba je resno, preudarjeno koalicijske stranke, kakor smo jo doživeli v Dalmaciji. In treba je dalje, da se opuste splošna očitanja; mesto njih imajo se navesti in strogo dokazati konkretna fakta, s kojimi se hoče izpodbiti stališče napadnega deželnega predsednika! O vsem tem ni v predlogu dr. Kreka mnogo opaziti; prišel je ta predlog v zbornico kakor muha pri odprtem oknu. O njem vedeli so samo katoliški voditelji, in radi tega je napravjal predlog vtis obstrukcijske nagajivosti, posebno tudi zategadelj, ker ga je predlagatelj utemeljeval več ali manj le z donežimi frazami! Napravila se je velika ataka, ali jezdeci nosili so skrhano orožje! Bilo je več krika, nego pa sekanja!

In kak je končni uspeh? Tam zgoraj, kjer se še vedno o naših osudah odločuje, veljal bode baron Hein za mučenika slovenske obstrukcijske surovosti in njega stališče bode trdnjše, nego je bilo kdaj. To se je pokazalo s tem, da je bil deželni zbor kar v hipu zaključen, in da so dr. Kreka v trenutku vrgli pred nožje njegovih lemenatarskih penatov. Skoraj bi zastavili glavo, da

bode čez leto dni dr. Šusteršič še voditelj katoliško-narodne stranke, ali za leto dni bode tudi baron Hein še vedno vladni šef v vojvodini Kranjski! Vse to je dosegla »izborna« klerikalna strategija v naši deželni zbornici!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Poročilo gener. Kuropatkina.

Poročilo generala Kuropatkina carju Nikolaju z dne 15. t. m. se glasi: V noči s četrta dne 13. t. m. na petek 14. t. m. je napadla močna japonska armada na veliki mandarinski cesti naš voj, ki je bil postiran ob reki Šakhe. Več napadov je bilo odbitih, zadnji pa se je posrečil in Japonci so predrli center našega kora. V tem trenutku se je vnel boj na desnem krilu sosednjega oddelka. Nastala je nevarnost, da bi Japonci predrli center vseh naših pozicij in s tem prišli vse oddelke, da bi se morali umakniti. Da bi priskočili na pomoč našim vojem na mandarinski cesti, smo nemudoma potisnili naprej več bataljonov in s tem omogočili, da je naša armada stopila v ofenzivo. Posrečilo se nam je, da smo znova zavzeli vas Šakhepu in zasedli prvotne svoje pozicije. Ko so nas Japonci, podpirani od rezervnih vojev, znova pregnali iz omenjene vasi, sem jih napal in moji rezervni voji, ki so dotične pozicije branili, so stopili v ofenzivo. Po najljutejšem boju nam se je posrečilo zopet zavzeti Šakhepu in Japonce pregnati dva kilometra daleč od vasi. Položaj na našem desnem krilu je bil dlje časa zelo vznemirljiv, ker so Japonci istočasno navalili na fronto naše armade in skušali obiti njeno desno krilo. Z osirom na to je poveljnik tega voja ukazal protinapad na japonske pozicije, ki se je posrečil. Zavzeli smo več vasi in naše desno krilo je vzdržalo vse pozicije ob reki

Šakhe. Voji v našem centru so bili v primeri z našimi glavnimi pozicijami preveč izpostavljeni. Zbog tega smo že preje izbrali pozicije v isti smeri z desnim krilom in jih deloma utrdili. Po ljutem boju so se dotični voji umaknili na te pozicije. Naša armada se že bori štiri dni. Mnogo polkov že tri dni ni nič spalo; v kljub temu pa trdno upam, da bodo še sposobni za nadaljni boj. Japonske izgube morajo biti izredno velike.

Bitka pri Jantaju še vedno traja.

Poročili iz Harbina še bitka vedno traja. Rusom se je posrečilo obiti japonsko desno (vzhodno) krilo, kar pomenja za nje velik uspeh. Po celi vrsti ljutih napadov na gorske pozicije Kurokijevе armade se je posrečilo ruskim vojem, pregnati sovražnika z njegovih pozicij in zavzeti gorski prelaz Tuling. Konjenica generala Renenkampfa je zavzela Fengvangčeng, glavno prvotno operacijsko bazo japonske armade. Boj je skrajno ljut in krvav. Vsa pota in soteske, kamor so došli ruski voji, so bili pokriti z mrtvimi trupli japonskih vojakov. Zelo ljut boj je bil tudi ob reki Šilipa, kjer je največ trpel 17. armadni kor. Ta voj je imel velike izgube. Ruske izgube so velike, a se še ne morejo natanko dognati. Cenijo se na približno 15.000 mož.

Zavzetje prelaza Tuminling.

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« se poroča iz Mukdena: V četrtek 13. t. m. so se vršili na celi fronti ruske armade ljuti boji. Šele ob mraku se je vojem ukazalo, da se naj umaknejo za štiri vrste, da bi ne bile njih pozicije preveč izpostavljene za slučaj, ako bi se zapadna armada umaknila v smeri ob reki Šaho. Ta operacija se je izvršila v polnem redu. Na

LISTEK.

Almira.

Spisal Borisov.
(Konec.)

Godba je utihnila in po dvorani je zašumelo kot v jesenskem gaju. Almira je promenirala z onim trgovcem po dvorani in on ji je pravil o gospe Krajčevi in njeni hčerki, da ju je spoznal ravno na tem mestu enkrat pri plesu. Navedel je počasi govor nanjo, jo vprašal, z dovoljenjem seveda, če stanuje pri njih, in druge stvari, ki so se tikale tega.

Almira je šla na svoj sedež, a še večkrat je prišel trgovec Emil Selšek ponjo, dasiravno je imela plesalcev čez mero.

V pozni uri so se razšli plesalci in plesalci. Tudi gospa Krajčeva s svojo hčerko in Almira je morala oditi. Poslednji pa so še dolgo tisti večer, ko je zlezla pod gorko odejo rojile po glavi besede, ki jih je govoril z njo trgovec Emil...

Nekaj dni nato sta sedeli zopet Almira in Ivanka popoldne sami v

sobi. Mati Ivankina je odšla po obedu k počitku, a gospodični sta kramljali kot navadno.

Zunaj je bil pust, oblačen, poznojesenski dan.

Prišla je v sobo služkinja in odala Almiri drobno pisemce. Presečenjenje in nekaj strah se ji je znal na obrazu. Ročica se ji je tresla in prsti so ji zatrepotali, ko je s škarjicami odprla zavitek.

Pismo je bilo Emilovo. Almira je rdela in brala brez sapa. Veselje in sreča je zavlada v njeni duši. — Dala je brati še Ivanki, ki ji je presrečno čestitala k njeni sreči.

Toda v Ivankinih očeh je vzplamtelo nekaj čudnega in ni mogla zreti svoji prijateljici v oči.

Emil je začel hoditi v vizite h Krajčevim, ker je poznal tudi gospo. Tako sta se seznanila z Rudolfom Ozirjem in spoznala sta pri prvem snidenju drug drugega, česa iščeta v tej hiši.

Včasih, ko je bila Almira še v šoli, sta bila že oba na njenem stanovanju. In dobila je tudi Ivanko z Emilom samo doma. To se ji ni zdelo nič čudno, a sčasoma, ko se je to ponavljalo, je postala opreznejša.

In prigodilo se je, da je dobila v neki knjižici odlomek pisma, ki ga je pisala Ivanka. Stalo je v njem, naj pazi na Almira, ker ima z nekim drugim ljubavno razmerje. Drugega ni mogla več zaslediti. Listek je bil pretrgan, a poznalo se je, da je bilo pisano še naprej. Od takrat mlada, neizkušena devojka ni verovala več v prijateljstvo... Zasledila je v svoji prijateljici kačo nevoščljivosti in od tistega dne ji ni mogla ničesar več zaupati.

Sčasoma je Almirin oče opazil, na kakšnem stanovanju ima svojo hčerko. Morala je torej oditi drugam. S tem se je tudi prekinilo razmerje med njo in Emilom. Ona ga je sicer ljubila strastno, z vsem ognjem čiste ljubezni, ki je še ni darovala nikomur, a ko je uvidela, da postaja on mlačen, je pretrgala vse in se ga začela ogibati.

Raznesla pa se je kmalu po mestu vest, da se je zaročil Emil Selšek z Ivanko Krajčevo. Prišlo je tudi Almiri na uho in spomnila se je z žalostjo svoje prijateljice in Emila.

Dve leti pozneje. V mestu se je pričelo gledališče. Po končani pred-

stavi se je nekega večera pomikala lepa kočija proti visoki hiši. Pred vrati se kočija ustavi in iz nje stopi najprej mlad gospod, ki pomaga iz voza lepi dami, svoji soprogi.

Izvošček oddrda naprej, gospa in gospod pa stopita v vežo. Ravno jo hoče objeti on okrog pasu, ko se oglasi za vrati ženska. Ker je bilo mračno, prižge gospod vžgalico. Pred seboj ugleda lepo opravljeno žensko, ki ga nepremično gleda v obraz. »Kaj bi radi,« se oglasi on.

»Prenočišča iščem gospod! Vse je že zaprto, a jaz sem tujka.« — »Pri nas ne dobite kaj takega,« odgovori on rezko.

»Pusti jo,« reče gospa tiho, »dekla ima v sobi dve postelji, če hoče na eni spati, morda je siromašna.«

»Kakor želiš ti, golobčica,« odvrne on in se obrne proti soprogi.

»Pojdite, če hočete spati, ena postelja je prazna.«

Ona dva sta šla naprej, tuja ženska pa za njima v prvo nadstropje. Ko pridejo do kuhinje, gre gospod v sobo, soproga pa počaka, da bi pokazala tuji ženski deklino sobo.

Tujka vetopi. Gospa, ki je mislila,

da je to kako kmeteko dekle, se začudi, ko zagleda žensko pri luči.

Bila je vitkega stasa, napravljena še dosti čedno, vendar v preveč kričečem oblačilu. Na vsej njeni postavi in vedenju pa se je bral nemir in njene osteklenele oči so ležale v globokih jamah, na obrazu pa se ji je brala na prvi pogled strast...

Gospa jo je samo enkrat pogledala v obraz in obrnila je takoj proč oči. Kakor meč jo je zadel pogled te tujke... Zdelo se ji je, da jo je že nekje videla, a v hipu zmedenosti se ni mogla spomniti...

Zdaj zasliši njen preplašeni glas: »Almira«. Gospe Almira je zaprlo sapa, pogledala je tujko, dela roko na prsi in se oprla na zid, da ni padla... Spoznala je nekdanjo Ivanko... Kričnila je na glas, a tujka je zbežala iz kuhinje, po stopnicah, daleč, daleč, proč od ljudi in spominčev...

Prišel je soprog ves preplašen, ki si ni mogel razlagati, kaj naj to pomeni. Odvedel jo je v sobo in pozno v noč sta še sedela dva srečna v obemih drug poleg drugega in Almira je pripovedovala vso historijo svojemu Francu...

gorskih prelasih Soling in Tuminling je ruska armada z velikim naporom zavzela več važnih točk, ki pa jih je zopet izgubila, čim je sovražnik dobil nove močne voje na pomoč. Ker so bili ti voji preveč oddaljeni od glavne armade, so se morali korakoma nekoliko umakniti, da bi preprečili, da bi Japonci ne predrli njih centra. Viborski polk, čigar imejatelj je cesar Viljem, se je ta dan posebno odlikoval.

V petek dne 14. t. m. se je boj nadaljeval. Ena ruska kolona je z naskokom zavzela vključ obupnemu japonskemu odporu gorski prelaz Tuminling, odkoder pelje direktno cesta na desno krilo japonskih utrjenih glavnih pozicij na premogovni gori pri Jantaju. Ta točka je za Ruse največje važnosti.

Prave bitke še ni bilo!

»Echo de Paris« poroča, da so Rusi vzdržali vse svoje pozicije pri Beniapuci. Ruske izgube znašajo niš več kakor 17.000 mož. Poročila o izgubah 40.000, ali 100.000 mož in 100 topov, so seveda, kar pač ni treba še posebe naglašati, od kraja do konca izmišljena! Kuropatkin še svojih rezerv ni poslal v boj in so iste še popolnoma nedotaknjene. Prava bitka se torej šele prične. Splošno se priznava, da so se Japonci borili kakor zagovi in da so izgube ruskih vojev, ki so bili zapleteni v bitko, enormne. Polki Novočerkask, Moršansk in Tomsk so bili skoro uničeni. Mukdena Rusi niso kapustili. Ruska armada se koncentruje sedaj ob reki Šakhe, kjer se sodi, da se bitka odloči.

Šestdnevna bitka.

Is Mukdena se poroča: Šestdnevni boj, ki, kar se tiče ljutosti, daleko nadkriljuje veliko bitko pri Liau-jangu, se je končal s strahovitim artiljerijskim ognjem ruske armade na japonske pozicije. Bombardma je bil istotako grozovit, kakor v boju 12. t. m. pri Tuzanpu. Vzhodni voji so držali komplicirane in opasne pozicije in so trpeli enako, kakor kor Stakeljbergov pri Sonšanu dne 31. avgusta. Japonci prodirajo v obliki zagovosde proti ruskemu centru. V soboto so poskusili japonski konjeniki prodreti center ruskega levega krila, kar se jim pa ni posrečilo. Opoldne je pričela japonska artiljerija streljati z liditovimi granatami. Med splošnim bojem so dospeli za fronto prvi transporti ranjencev in tren se je jel umikati. Umikanje se je ustavilo, ko je došlo iz glavnega taborišča pomirljivo poročilo, da glavna armada vztraja na svojih pozicijah. Konji brez jezdecov so kakor divji dirjali okrog. Vlada je splošna zmešnjava, a to samo navidezno, zakaj ruska armada je junaško branila in vzdrževala svoje pozicije. Vse ceste so bile prenapolnjene, ranjenci so se zbirali ob železniški progi, od koder jih je odve-

del proti jutru poseben vlak v Mukden. Mnogo ranjencev pa je obležalo v blatu na poljih.

Na jugozapadu se sedaj ne strelja več tako ljuto. Moštvo je popolnoma izmučeno; hrana je bila nesadostna. Vsak top in vsak vojak se je moral v bitki porabiti. Moštvo se je borilo z največjo hrabrostjo in je opetovano naskočilo docela nezavzemljive pozicije. Artiljerija se je slasti odlikovala. Dva divizijska poveljnika sta izgubila vse štabne častnike; eden od teh je sam obležal na bojišču. Mnogo poveljnikov je umrlo junaško smrti na delu svojih polkov. Kuropatkin se je boril v najhujšem ognju in kazal povsodi izredno svojo energijo. Rusi se bore sedaj za svoje zastave in za svojo čast. Povsodi se čuje samo eden, klic: »Mise ne moremo ustaviti mi moramo še danes dobiti bitko!«

Uspeh generala Meiendorfa.

Is Berolina je došlo poročilo, da je general Meiendorf s svojo armado napadel močan japonski voj in da se je vnel med sovražnima armadama boj na življenje in smrt. Po najljutejšem odporu se je Meiendorfu posrečilo poraziti Japonce in jim odvzeti deset topov. Boj trajal še na celi črti.

Odločitve še ni!

Is Londona se brzojavlja: Japoncem se ni posrečilo poraziti ruske armade, kar se je sprva že smatralo za popolnoma gotovo. Po najnovejših poročilih so Rusi v nedeljo celo zopet stopili v ofenzivo.

Poročevalec »Birževih Vjedomosti« pa javlja iz Mukdena z dne 17. t. m.: Častniki, ki so semkaj prispeli, poročajo, da so Rusi v nedeljo uplenili 32 topov. Boj še vedno divja na celi fronti. Zlasti strahovito je bilo gromenje topov danes ponoči, ki pa je proti jutru ponehalo. Zatrjuje se, da so naši voji ponoči napadli japonske pozicije in si pri tem izvojevali velik uspeh. Današnji boji so še veliko ljutejši kakor včerajšnji. Iz najzanesljivejšega vira sem izvedel, da bodo navali naše armade na celi fronti na japonske pozicije trajali prav gotovo še najmanj dva dni. In v teh dveh dneh se mora bitka odločiti!

»Berliner Tagblatt« poroča: General Kuropatkin vodi osebno operacije v centru desnega krila. Petrovski polk stoji pod njegovim osebnim poveljstvom. Ta polk je z velikim uspehom odbil napade Japoncev in jih prisilil, da so se morali umakniti izpred centra desnega ruskega krila.

Izpred Port Arturja.

Is Čifua se brzojavlja: Iz najzanesljivejšega vira je došlo poročilo, da so v odločilnih krogih prepričani, da se Port Artur še nedogleden čas lahko drži.

Po poročilih iz Londona so Japonci 12. in 13. t. m. skušali bombardirati notranje pristanišče, da bi potopili tamkaj usidrane vojne ladje. Dasi niso dosegli nobenega uspeha, vendar proglašajo, da so ruske ladje izgubljene, ker se jim bo vendar preje ali sleje posrečilo jih uničiti.

Ruski agentje kupujejo v kitajskih lukah veliko množino provijanta in streljiva, da bo vse pripravljeno za slučaj, kadar bo vdrla rusko brodogovje iz pristanišča, da se združi z baltičsko eskadro. Po kitajskih poročilih je ob ustju reke Jalu usidrano močno japonsko brodogovje, ki ima nalogo zajeti portarturske ruske ladje, ako bi vdrla iz luke.

Splošna mobilizacija v Rusiji.

V nedeljo je poklical car Nikolaj k sebi vojnega ministra Saharova in generala Gripenberga na sejo, pri kateri se je sklenilo, da se mobilizujejo vse strelske brigade.

Baltičsko brodogovje.

Is Fakkebjerga na danskem otoku Langeland se brzojavlja z dne 17. t. m.: Baltičsko brodogovje se je danes ob 1/7. uri s jutraj pojavilo na obzorju in je ob 1/7. uri pasiralo južni rt Langelanda. Naštelo se je 24 vojnih ladij. Danska križarka »Heimdal« je v pozdrav oddala več streljav. Brodogovje se je na to usidralo v Langeland-Beltu med Brolykkom in Fakkebjergom, kjer so je čakali trije parniki s premogom. Brodogovje je naložilo premog in odplulo.

Nakup novih vojnih ladij.

Ameriški poslanik poroča iz Petrograda, da je Rusija nakupila v južni Ameriki, slasti v Argentini, najmanj 14 križark. To brodogovje se bo pridružil baltičski eskadri.

Z Reke se javlja, da je bolgarska vlada naročila v tamkajšnji torpedni tovarni 14 torpedovk. Ker Bolgarija nima vojnega brodogovja, je gotovo, da so te torpedovke določene za Rusijo. Ker balkanske slovanske države niso proglasile v tej vojni svoje nevravnosti, se zatrjuje, da bodo za Rusijo nakupovale vojne ladje. Nakup križark v južni Ameriki se je baje posrečil na ta način.

Deželni zbori.

Celovec, 17. oktobra. Deželni glavar je v začetku seje poklical poslancega monsignora Weissa k redu zaradi obkrovanja poslancega Doberniga v sadnji seji. Deželni glavar je pripomnil, da se še nikoli ni pripetilo tako ponižanje deželnega zbora. Posl. Ghon je predlagal, naj se zaradi slabega vtisa, ki ga je povročil v zbornici ta žalostni dogodek, naroči deželnemu odboru, da izdela do prihodnjega zasedanja spremembo deželnozbornskega reda, ki bo naložil udo takim poslancem, ki se ne znajo spodobno obnašati. Predlog se je obravnaval nujno ter se izročil juridično-političnemu odesku. Ukore se je zabeležil v zapisnik.

Posl. dr. Waldner je poročal o sakonskem načrtu deželnega odbora glede odprave raznih grdih razvad in izgrefov pri sedminah. Za konski načrt se je odklonil ter se naroči zdravstveni in krajevni političari, da razvade s pomočjo orožnikov odpravi. Za zakon je govoril posl. Grafenauer, proti pa deželni predsednik baron Hein, češ, da je mogoče take neprilike odpraviti le s pametno vzgojo. — Zaradi obzidave Bistrice in drugi potokov v Zilski dolini je nastala živahna debata med posl. dr. Waldnerjem, deželnim predsednikom in Grafenauerjem.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta, 17. oktobra. Predsednik se je v toplih besedah spominjal umrlega sakonskega kralja kot zvestega prijatelja kralja Franca Jožefa in naše monarhije. — Potem se je nadaljevala debata o trgovinski pogodbi s Italijo. Govorila sta poslanca Szűs in Polonyi, oba proti predlogi iz državno-pravnih in gospodarskih vzrokov. Polonyi je rekel, da trgovinski provizorij spravlja celo svetost kraljeve prisega v dvom. Govornik se boji, da bodo ostale vinorodne države hotele uvažati k nam isto količino vina, ki se je dovolila Italiji. Ministrskemu predsedniku je očital, da vračuje opoziciji za njeno dobrohotnost z reformo hišnega reda, da onemogoči upor naroda proti podobnim nasilstvom, kakšna je ta predloga.

Budapešta, 17. oktobra. Včeraj je sprejel kralj v avdijseni ministrskega predsednika grofa Tisza in ministra Berzeviczyja. Razpravljali so o reformi ljudskošolskega pouka. Zvečer sta bila oba ministra na banketu, ki so ga priredili akademiki v spomin Deaku. Grof Tisza je opominjal mladino, naj bo madjarsko-narodna ter si naj ohrani idealno svetovno naziranje.

Dogodki na Balkanu.

Carigra, 16. oktobra. Turška vlada si prisadeva, da bi se v Vatikanu ustanovilo turško poslanstvo, v Carigradu pa papeževa nunciatura. Tozadovna pogajanja med turškim poslanikom v Rimu in papeževim državnim tajnikom dosedaj še niso imela uspeha.

Carigrad, 16. oktobra. Vlada je dosedaj predložila že štiri spomenice Kucovalahov glede njihovih želj in zahtev. Ker pa spomenice noče podpisati patrijarh zaradi nekega spora s sultanom, jih tudi sultan noče potrditi.

Sofija, 16. oktobra. »Praporec« je prinesel dopis iz Monastira, v katerem trdi, da je v Macedoniji vse polno srbskih in grških čet, ki jih organizirajo omenjeni vladi. Te čete terorizirajo bolgarsko prebivalstvo ter ga silijo, da se podvrže grškemu patrijarhatu ter sprejme srbsko narodnost. Po mestih in vaseh pobijejo

mnogo Bolgarov, ki se ne vdaajo njihovim zahtevam. Bolgarski prebivalci so zelo razburjeni ter zahtevajo od bolgarskih odborov orožje, da se branijo zoper grške in srbske čete. Odbori dosedaj niso hoteli dati orožja. Ako pa prisadele velesile ne izpregovore resne besede v Belgradu in Atenah, bo notranja organizacija oborožila svoje ljudi ter pustila, da počno po svoji volji. Bolje bi bilo, da deželo zasede kaka tuja velesila, kakor pa prenašati sedanje razmere.

Politični položaj v Italiji.

Rim, 17. oktobra. Zveza skrajne levice, ki je tvorila za vlado toli ne ljubo opozicijo, je popolnoma razpadla. Dosedaj so bili složni v tej zvezi socialisti, republikanci in radikali, a zadnji čas se neizprosno pobijajo med sabo. Ta dogodek pomeni za vlado veliko pridobitev. Zbornica se razpusti v najkrajšem času, da vlada pri novih volitvah izrazi sedanji položaj.

Novi vladar na Saksonskem.

Draždane, 17. oktobra. Novi saksonski kralj Friderik August je zasedel prestol ter izdal na armado dnevno povelje, na prebivalstvo pa srečano proklamacijo. Cesar Viljem mu je poslal obenem s sožaljem za očetom laskavo čestitko k nastopu vlade. Njegova pobegla žena Lujiza seveda ne dobi naslova kraljice.

Draždane, 17. oktobra. Pri pogrebu kralja Jurja bo zastopal cesarja Franca Jožefa nadvojvoda Fran Ferdinand. Nemški cesar pride osebno k pogrebu.

Vstaja v Kamerunu?

Berolin, 17. oktobra. Tudi v pokrajini Kamerun je začelo opasno vreti. Pri Mubiju je priletela v rezidenta Thierryja pišca ter ga ubila. Splošno se smatra to za signal, da se tudi tam začne vstaja proti Nemcem.

Pomanjkanje ljudskih učiteljev na Kranjskem.

Zadnja leta je v naši deželi nastalo silno pomanjkanje ljudskih učiteljev. Nadučiteljska mesta, za katera se je pred leti zglasilo vse polno posilcev, se sedaj po dva-trikrat razpisujejo, pa ni nobenega prosilca. Ker si učna uprava ne more drugače pomagati, oddaja v poslednjem času nadučiteljske službe tudi provizoričnim učiteljem brez učiteljskega sposobnostnega spričevala, da celo učiteljskim novincem. Navadna učiteljska mesta na eno in večrazrednicah se pa v mnogih slučajih popolnujejo s popolnoma za šol. pouk neznomimi ljudmi, kakor upokojenimi konduktarji, financarji, propalimi drugošolci in zaradi nesposobnosti iz službe odpuščenimi daccarji itd.

Kakšni ljudje se na Kranjskem nameščajo kot ljudski učitelji, kaže nam slučaj oddaje učiteljske službe v novem Kotu (Kočeviski okraj). V Novem Kotu je bila v pretečenem šol. letu ustanovljena enorazredna ljudska šola. Učiteljska služba na ti šoli pa se je

»Dalje v prilogi.«

Konklave 1. 1903.

II.

(Dalje.)

Se nekaj je značilno za papeško državo, v kateri so imeli duhovniki vso oblast v rokah. To je pravna izprijenost duhovnikov. V papeškem Rimu je bilo 25.000 vlačug, in vsako leto se je rodilo trikrat toliko nezakonskih otrok, kakor zakonskih. Duhovščina je imela od tega krasne dohodke, kajti vlačuge so morale za izvrševanje svojega obrta plačevati velike takse. Ker je bilo v Rimu na stotine duhovnikov, ki še niso imeli službe, so se ti božji mašniki tudi prav radi pečali z rufijanstvom.

Papeževi uradniki so bili skrajno slabo plačani in vsled tega tudi podkupljivi. Znameniti rimski pesnik Belli je s pekočim sarkazmom popisal, kako so papeževi uradniki svoje žene in svoje hčere silili v spolnice višjih duhovnikov, vedoč, da sicer ne pridejo nikdar do boljšega kruha. Kdor je zaradi teh razmer klel ali sakramental, je prišel na vešala ali v dosmrtno ječo. Milejših kazni niso

poznali ti rabeljni, ki so se imenovali božje namestnike.

Papež Gregor XVI. je razmere, ki so že pred njim vladale, poostiril, in s tem največ pripomogel, da je vse prebivalstvo trepetaje želelo, kdaj se naredi konec papeževi posvetni državi. Saj bi še v ciganski državi ne mogle vladati tako nečuvence, tako neznosne, tako vnebovpijoče razmere, kakor so vladale v papeževi državi.

Gregor XVI., nesposoben in hudoben človek, je umrl 1. junija 1846. dne 14. junija se je sešel konklave. Navzočih je bilo 36 kardinalov. Pet italijanskih in osem inozemskih kardinalov pa je bilo še na potu. Kardinali so bili razdeljeni na dva sovražna tabora. Koj pri prvem glasovanju je dobil genovški kardinal Lambruschini 17 glasov, rimski kardinal Gizzi pa 16 glasov. Že pri prvem glasovanju je bilo očitno, da ostane pri tem razmerju in da je vsako porazumljenje med tema strankama izključeno in da bi mogel zmagati samo kak tretji kandidat. Kardinal Gizzi je vedel, da so tisti kardinali, ki so še na potu, na njegovi strani, in da utegne z njih pomočjo

zmagati. Bilo je torej v njegovem interesu, da prepredi odločitev in da traja konklave toliko časa, da pride omenjenih 13 kardinalov. To se je dalo doseči samo na ta način, da so se predlagali za papeško krono taki kandidati, katerih ni živa duša smatrala za resne. Tak kandidat je bil božjastni grof Mastai Feretti, ki že 20 let ni bil v Rimu in si imel med merodajnimi rimskimi kardinali prav nobenega prijatelja. Premeteni Lambruschini pa je spregledal ta manever svojega tekmeča Gizzi in videvši, da sam ne more zmagati in da je izgubljen, čim pride še onih 13 kardinalov, ki so na potu, je sklenil uničiti tudi kandidaturu Lambruschinijevo s tem, da s svojimi prijatelji glasuje za grofa Mastai-Ferettija. Tako se je zgodilo, da je dobil najbrezpomembnejši član kardinalskega kolegija, grof Mastai Feretti 33 glasov in — bil izvoljen. Kardinali so se tako prestrašili tega izida, da jim je zmanjkalo sapa, grofa Mastai-Ferettija pa je vrgla božjast v omedlevice.

Novi papež, Pij IX. je bil ob času svoje izvolitve šele 54 let star. V samotni Imoli si je preganjal dol-

gočasje s tem, da je čital spise »mlade Italije« in ker ni o politiki ničesar razumel in ni vedel, v kakem nasprotju so tendence teh spisov s cerkvenimi tendencami, se je prav zelo zavzemal za te nove ideje. Pij IX. je bil grandseigneur, aristokrat. Izobražen je bil le površno, ali bil je duhovit, lepe zunanosti in je imel izza mladih dni pri ženskem svetu izredno srečo. Ljudstvu se je takoj omilil in lahko se reče, da je bil med priprostimi ljudmi osebno vedno priljubljen, tudi med Rimljani, čeprav so ti z nepopisnim veseljem podpraviili uničenje papeške države. Ali med cerkvenimi možmi ni bil priljubljen, kajti bil je skrajno nervozen, domišljav in nečimern, kakor kaka koketna ženska. Kmalu so Pija, ki ga je knez Metternich smatral za liberalnega papeža, dobili jezuitje v roke in od tedaj so z njim delali kar so hoteli. Nekdanji veseli oficir-ček grof Mastai-Feretti seveda še slutil ni, kaj da kot slepo orodje v jezuitskih rokah počenja.

V prvih letih je Pij IX. na veliko nezadovoljnost dunajske vlade izvedel v papeški državi več liberal-

nih reform in postavil se je tudi na čelo italijanskemu narodnemu gibanju, ki je imelo namen, združiti vse italijanske pokrajine. Ali, ko je prišel čas, pripomoči temu gibanju do zmag, tedaj je Pij IX. omahnil, in v tem trenutku se je pokazalo, da je katoliška cerkev sovražnica italijanskemu stremljenju po narodnem zedinjenju, da je papeška posvetna država nesreča za Italijo. Kardinal Antonelli in jezuitje so dobili zdaj vso oblast v roke in so srečno papeški državi — izkopali grob.

Antonelli je odpravil vse v papeški državi izvedene liberalne reforme in obnovil absolutno gospodarstvo duhovščine. V varstvo tega duhovskega tiranstva je Kristusov naslednik nabral malo armado razbojnikov in tolovajev iz cele Evrope in s pomočjo avstrijskih, španskih in francoskih bajonetov se je potem Antonelli lotil uničenja narodnega in liberalnega gibanja. Na stotine najplemenitejših rodoljubov je prišlo pod giljotino. Državniki Kristusovega namestnika še ženskam in otrokom niso prizanašali. (Dalje prih.)

podelila popolnoma moralčno pokvarjenemu, propalemu drugošolcu Ivanu Krečiču, doma nekje tam iz Vipavskega. Ta mož je že marsikje poskusil svojo srečo, pa nikjer ni bil za rabo, povsod je dobil zasluzeno breco.

Že na mlademu dečku so stariši zapazili, da vsled trde buče in lenobe ni za šolo in ko je v drugi gimnaziji prinesel domu trojko, pridržali so ga doma, kjer je potem domače in sosedov ovce pasel. Pač tedaj ni pričakoval ta vaški pastir, da mu bo brez nadaljnih študij kdaj v pouk izročena šolska mladina. Ker se je temu človeku ovčarska služba pretežavna dozdevala, lotil se je prodajanja sadja in večkrat se ga je videlo capljati po Ljubljani od hiše do hiše z majhno košarico česenj v roki, prodajati vipavske češnje. A tudi tega posla se je kmalu naveličal, ker je hotel živeti brez dela. Po dolgem premišljevanju si domisli, da bi se dalo najbolj brez skrbi živeti v kakem samostanu, če ne za drugega vsaj za najnižjega samostanskega služabnika. In res je vstopil kot kozel pri frančiškanih v Gorici. Frančiškani niso bili dolgo zadovoljni s tem trotom in kmalu so ga odpodili od sladkega kosila iz samostana. Pozneje je bil še nekaj časa notariatski pisar in nekaj časa tudi dacar, a povsod so ga vsled nezmožnosti odslovili iz službe.

In sedaj, ko su mu že vsi stanovi dali zasluzeno breco, je postal pred dvema letoma učitelj na štirirazrednici v Loškem potoku in v pretečenem letu pa že samostojni učitelj in šolski voditelj in to še celo novoustavljene ljudske šole v Novem Kotu. Človek se mora kar za glavo prijeti, ko sliši, da se na Kranjskem take barabe nameščajo kot ljudskošolski učitelji. Uboga majka Slava, ako se troji sinovi odgojujejo po takih elementih.

Člen 6. zakona z dne 25. maja 1868. l. drž. zak. št. 48. prav določno pravi: Učiteljske službe v šolah in vzgajališčih, omenjenih v § 3. (to je na vseh javnih šolah) so enako dosežne vsem državljanom, kateri so na zakonit način za to dokazali svojo sposobnost. Vprašamo li, kako je ta nekdanji vaški pastir in poznejši frančiškanski kozel brez nadaljnjih študij dokazal sposobnost za vzvišeni učiteljski stan v smislu citiranega zakona?

Da se takim elementom podeljujejo učiteljske službe, je v veliko škodo razvoju našega ljudskega šolstva, ugledu učiteljstva in napredku našega naroda, nam pač ni treba še posebej poudarjati. Saj je že itak naša dežela glede šolstva z Galicijo v eni vrsti in če se te razmere hitro ne izpremenijo in ne izboljšajo prav temeljito, bo naša kronovina kmalu zadnja v Avstriji. Dobri učitelji zapuščajo našo nevaležno deželo ter odhajajo drugam, kjer vedo bolj ceniti ljudsko izobrazbo in važnost učiteljstva. Na njih mesta pa se nameščajo take barabe a la Krečič. Klerikalci se tega vesele, ker to je glavni vzrok, da je pri nas klerikalizem v tako bujnem razvoju in cvetju, ker mu pomanjkljiva ljudska izobrazba ni v stanu delati ovir.

Kako pa priti pomanjkanju učiteljstva v okom.

Odgovor na to vprašanje ni težak. Korenito izboljšanje učiteljskih plač je prvi in tudi zadnji pogoj za odpravo tega nedostatka.

Vsak ljudsko šolski učitelj v naši deželi mora izgubiti veselje do svojega stanu, če vidi, da se mu nalagajo le bremena skrbi in težave, a izboljšanju njegovega gmotnega stanja pa se z vso odločnostjo upirajo klerikalni deželni poslanci ter v veliko škodo učiteljstvu in našem narodu — obstruirajo.

Zadnji čas je torej, da se v izboljšanje gmotnega stanja našemu učiteljstvu ukrene kaj izdatnega in to kar najpreje, sicer bomo imeli v naši deželi vedno manj usposobljenih in polklicanih učiteljev in po naših učilnicah bodo prekucovali kozle bivši dacarji, vaški pastirji, frančiškanski kozli in drugi taki elementi.

Vse naj se torej stori, kar je le mogoče, da se pride čim prej v okom pomanjkanju usposobljenih učiteljev na Kranjskem, v prvi vrsti je pa treba globoko poseči v deželne blagajne. Zato: videant consules!

mentarnih nezdah provzročene bede se predlaga za tekoče leto izreden kredit 150.000 K iz deželnih sredstev v razdelitev med bedno prebivalstvo. Obenem se predlaga, da je v to svrhu isposlovati tudi izdatno državno podporo. Dežela in njen zastop stadožnja dokazani bedi svojega prebivalstva odpomoči, vkolikor je to sploh mogoče in pripušča njene moči in sredstva. Deželna sredstva pa so zelo omejena in nezadostna, in je primerno in izdatno pomoč v onih slučajih, ki so zares ozira vredni, doseči le iz državnih sredstev. Ta sredstva so torej pred vsem vporabiti, vsled česar je v prvi vrsti delati na to, da se državni zastop pripravi do tega, da dovoli taka sredstva. Posamezni slučajji bede so bili pri utemeljevanju predloga navedeni. Naloga deželnega odbora je, dejanske razmere v vsakem takim konkretnem slučaju preiskati in v spozumljenju z vlado potrebne povzroke izvršiti. Uspehi takega pozvedovanja bodo omogočili, da deželni odbor v vseh onih slučajih, kjer se neovrže izkaže potreba podpore, v okviru od dežele na razpologo danih omejenih sredstev dovoli primerne podpore, ter da tudi od vlade zahteva dovolitev večje državne podpore. Samo ob sebi je umevno, da se sme zahtevati kredit dežele za take podpore le tedaj in le v toliko, v kolikor je za pokritje te potrebe skrbnjeno v okviru deželnega budžeta. To je z ozirom na nepravilne razmere glede ustanavljanja deželnega budžeta, ki že nekaj let trajajo, neizogibna dolžnost. Finančni odsek je to vprašanje temeljito pretresal in stavi iz najodkriteljših in najboljših namenov do bedo trpečega prebivalstva ter svesti dolžnosti, skrbno varovati najvažnejše interese dežele, nasvet: Visoki deželni zbor skleni: 1. Deželnemu odhodu se naroča, da obrazloži vido, kateri je treba odpomoči, od visoke vlade nujno izposluje izdatno državno podporo. 2. Deželnemu odboru se iz deželnih sredstev dovoljuje kredit v visokosti do 75 000 K v to svrhu, da iz tega kredita deli podpore med resnično bedne in podpore potrebne kroge deželnega prebivalstva, in sicer pod pogojem, da a) se beda v vsakem posameznem slučaju sporazumno z vlado priide in dokaže, in da b) se ta kredit pri ustanovitvi budžeta za tekoče leto od visokega deželnega zbora ustavno dovoli in potem za to izredno potrebaščino določi potrebno pokritje. Razume se ob sebi, da bi bila večina z veseljem sprejela ta nasvet, ko bi bil prišel na razpravo. To pa ni bilo mogoče vsled klerikalne obstrukcije.

— Iz Poljanske-Žirovske doline se nam piše: Kakor razvidimo iz časniških poročil, je Ljubljana kar vtrepeta, ko je oglašil »Slovenec«, da je dr. Tavčar naročil iz Poljanske-Žirovske doline tolpe liberalnih prepešev, ki bodo na migljaj razbili in pobili vse klerikalce. Joj groza! Ko smo brali te prismočarije prvič v nadveščislanskem listu, smo se temu le smejali in si rekli: »Nismo še zadnji, še vedó za nas«. Ker pa »Slovenec« od sobote to stvar ponavlja in nas slika kot prave propalice in »šnopsarje«, hočemo temu poštenjaku malo posvetiti in povedati javno svetu, da je ravno nasprotno resnica. Da bi dr. Tavčar bil koga najemal, o tem tukaj nihče nič ne ve; še manj pa, da bi koga napajal. Nam prišastem napredne stranke se čita pijanost. Koliko pa vidite pijan h liberalcev po tukajšnjih cestah in gostilnah? Prvi, ki se jim lahko da ta priimek in ki se jih sliši kot pijane barabe zabavljati po cestah o nas, to so duhovniki. In ti ljudje se bodo še enkrat šteli med škofovo elito. Ti so, ki v pijanosti zadnji čas streljajo na ljudi. Med svojo gardo imate take, ki morajo radi šnopsa v bolnišnice, da jim preženo tam delirij od preobilo zaužitega alkohola. In kje se več pojije, kakor ravno v klerikalnih gostilnah, v katerih posedevajo nositelji morale

in smernosti posno v noč? Tu so prostori, v katerih se sadnji čas zgodijo vsi poboji, kar pa, seve, blagoslovljene posode vse odobravajo. In če se poslušata to dobro katoliško ljudstvo, obiti mora človeka kar groza, ko sliši njih pridušanje in kletvino. In kje so večje srevine, ko ravno med klerikalci v Marijini družbi. V Javorju, najbolj klerikalnem kraju — čuda ni, saj je 90 odstotkov analfabetov — tam so poboji na dnevnem redu. Iz cerkve in noč v roke, to je nekaj navadnega. In drugod istotako. V Zireh so ravno klerikalci oni, katerim so celo božje naprave v nekako zaničevanje in to najhujšim, najsvesteljim klerikalnim privržencem. Opetovano so napadali mirne ljudi zaradi tega, ker nočejo v klerikalnem rog trobiti. Nič boljše ni drugod v tej dolini. V Poljanah so največji hinavci in največje srovine hvala Bogu v klerikalnih vrstah. Tedaj, le preštejte svoje drage ter jih dobro preiščite; vse to dobite pri njih, kar se nam očita. Nas se ni treba nič bati, če pride kdo — če pridemo tudi vsi — vedli se bo demo, če smo tudi preprosti ljudje, kakor se ljudem spodobi. Kaj drugega bo pa, če pokliče dr. Šusteršič svrže »težke bataljone«. Tedaj se pa le tresi Ljubljana in si dobro preštejte svoja rebra; zgoditi se zna in to brez posebnega truda, da dobi med svoja prava še kakšno železno povrh. To je tedaj resnica. Da bi pa nas s tem zapeljali na kaká druga pota, tega pa ne. Povemo pa, da vsako kľofuto bomo pošteno vrnili, ne oziraje se, če je glava še tako blagoslovljena in maziljena. Šilo za ognjilo — zob za zob!

— „Slovenec“ in srbski „presbiero“. Pred prilično enim tednom je napal „Slovenec“ v nekem dopisu iz Belgrada izvestitelja „Slov. Naroda“ pri belgradskih svečanostih, češ, da je neresnično poročal o postopanju srbskega tiskovnega urada na pram slovenskim novinarjem. Z ozirom na ta napad nam je spontano poslal hrvatski novinar g. P. F. iz Karlovca tole pismo: „Karlovac, 12. oktobra 1904. Vrlo poštovani gospodine! Prijem nego što predjem na samu stvar, dopustite, da Vas podajetim na moju neznatnu ličnost. Ja sam suradnik Karlovačkoga „Svjetla“, pa sam zajedno s Vama i g. P. bio na dan beogradskega krunisanja u uredničtvu „Samouprave“, gdje smo se nas trojica potužili na postupanje srpskega presbiero. Čitao sam i Vaš „epilog“ u „Slov. Nar.“ i odgovor na napadaj „Slovenčeva“ bezimnog beogradskeg dopisnika. Potpisujući od riječi do riječi Vaše tužbe na beogradske presbiero, zahvaljujem Vam se, što ste onako otvoreno i bez koje-kakvih obzira ustali na obranu zapostavljenih izvještaca sa slovenskoga Juga. Vaše su tvrdnje od početka do kraja istinite, pa makar se sada g. Balugđić svim silama upeo, da prekrije svoje grdne pogriješke. Oprati se ne će pred nama, koji smo ondje bili zastopljeni za kojekakvim slavožderskim novinarima. Najmanje će se pak oprati naručenim lažima u mizerom — „Slovencu“. Što ne valja kod naše rodjene kuće, treba liječiti, jer ćemo samo tako naprijed. Griješiti pa pogriješke sakrivati, najveća je naša rana, koja nam priječi svaki napredak. Sa poštovanjem P. F. — Kdo je torej poročal neresnico, »Slovenčev« dopisnik, ali izvestitelj „Slov. Naroda“?!

— Moka iz celjskega nemškega mlina v Ljubljani. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da dobiva klerikalec Velkavrh, molar na Rimski cesti, svoje blago iz celjskega nemškega, takozvanega „smrdečega“ mlina. Nedavno tega pa je imel neki ljubljanski molar, ki tudi jemlje moko od celjskega mlina, tožbo pred tukajšnjim sodiščem z zastopnikom tega mlina, z nekim Priboschitzem, ker je bila prodana moka — pokvarjena. Kot izvedenca bi v tej zadevi morala biti zaslišana dva strokovnjakomolarja in predlagalo se je, da bi se naj kot izvedenca pritegnila dva popolnoma nepristranska moža, to je taka molarja, ki ne jemljeta moke iz celjskega nemškega mlina. Na to je Priboschitz izjavil: „Ako hočete imeti

take nepristranske izvedence, ki ne kupujejo moke pri nas, boste jih v Ljubljani težko dobili.“ Iz te izjave je razvidno, da ne kupuje blaga od celjskega smrdečega mlina samo klerikalec Velkavrh, ampak še cela vrsta ljubljanskih molarjev. Ne glede na to, da je kakovost moke iz imenovanega mlina pod vsako kritiko, kakor to dokazujejo številne pravde radi pokvarjene moke, je to moka iz onega mlina, katerega so zgradili celjski nemškutarji, na čelu jim prosluli Rakusch, možje, ki bi rajše danes nego jutri požrli zadnjega Slovenca, samo z namenom, da bi uničili slovensko podjetje enake vrste. Javna tajnost je, da nima celjski nemški mlin v celjskem okraju skoro nič odjemalcev, v mariborskem in ptujskem okraju, kjer že itak obstoje nemški parni mlini, pa še veliko manj. Znano je nam, da so se celjski nemčurji že opetovano bahali, da razpeča njihov mlin največ moke na — Kranjsko. Mi tega enostavno nismo mogli verjeti, kakor se pa kaže, bodo njihove besede le resnične. Ta je lepa! Torej nemški celjski mlin vzdržujejo edino Slovenci, ki polnijo s tem Rakuschu in njegovim kompanjom žepe, in med njimi po zaslugi naših molarjev tudi slovensko ljubljansko prebivalstvo.

— Imenovanje. Sodni praktikant pri mariborskem okrožnem sodišču Josip Lenart je imenovan za avkultanta.

— Šolske vesti na Štajerskem. Štirirazrednica v Novi cerkvi se je razširila v petrazrednico, enorazrednica v Naraopljah pa v dvorazrednico. Šulferajska enorazrednica v Rog. Slatini se je razširila v dvorazrednico ter se je nastavil za nadučitelja neki Fr. Janisch. — V Pišecah je postal nadučitelj g. Jakob Medved od Sv. Petra pod Sv. Goro. — Za učiteljavoditelja v Skomre je prišel gospod Avg. Cajnko od Marije-Reke. — Nadalje sta nastavljena za stalnega učitelja, ozir. učiteljico gosp. Peter Jankovič iz Dobove v Rajhenburgu in gđ. Vincencija Novak v Globokem na svojem dosedanjem mestu. Premeščeni so gg. nadučitelj Klemen Wratschgo od Sv. Ožbata na Dravi za voditelja na enorazrednico k Sv. Emi, učitelj Robert Košar iz Zgor. Polskave v Runeč, učiteljica gđ. Marija Vučnik iz Hoč v Št. Rupert v Slov. gor. in gđ. Cecilija Teržan iz Čadrama v Hoče.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela svojo 155 vodstveno sejo dne 12. oktobra 1904. Pričetek ob 3 uri popoldne. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubič, dr. Fran Tomineš (blagajnik) in Anton Žlogar (tajnik). Svojo odsotnost so opravičili: župan Ivan Heibar, cesarski svetnik Ivan Murnik in odvetnik dr. Fran Stor. Prvomestnik otvarja ob 3. uri sejo ter pozdravi navzoče, nakar se je zopet obširno razpravljala zadeva o »družbini kavi«. Ko so se rešila še nekatera druga nujna vprašanja in se je imenoval nadučitelj na Čatežu na Savi, gosp. Ivan Sprachmann, stalnim učiteljem na družbini deški šoli v Trstu, zaključil je prvomestnik ob pol 6. uri sejo. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Narodna čitalnica v Ljubljani priredi svojim članom jutri, to je 19. t. m. zvečer ob pol 9. uri v mali dvorani »Nar. doma« jour fix, pri katerem svira salonski orkester ljubljanske društvene godbe. Enaki jour fixi se bodo ponavljali vsako sredo.

— Russki kružok v Ljubljani naznanja onim, ki se želijo učiti ruščine, da otvori ruska kurza v četrtek 20. t. m. ob polu 8. uri zvečer. Poučevanje se bo uadaljevalo redno vsak ponedeljek in četrtek, ozir. petek, ako bi imela biti v četrtek slovenska gledališka predstava, in sicer bo pouk v I. kurzu od pol osmih do pol devetih, v II. kurzu pa od pol devetih do pol desetih zvečer. Prvokurzovci naj se preskrbe s I. delom Voljpera, drugokurzovci pa s III. delom Voljpera in z Blossfeldovo rusko slovnico. Knjge se dobivajo pri Schwentnerju in na posojilo v „Russkem kružku“. — Odborniki »Russkega kružka« se vabijo k sestanku, ki bo v sredo 19. t. m., ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«, da se dogovorijo potrebno o delovanju »Kružkovem« v zimski sezoni.

— Preselitev oddelka pri c. kr. glavni davkarji v Ljubljani. Oddelek c. kr. glavne davkarje za mesto Ljubljano, kateri je sedaj nastanjen v poslopu finančnega ravnateljstva na Cesarja Jožefa trgu št. 1, se bodo preselili v I. nadstropje erarijnega poslopja št. 5 na Vodnikovem trgu ter tam dne 25. t. m. poslovati pričeli. Zaradi te selitve bo urad v ponedeljek, 24. t. m., za stranke zaprt.

— Orožniki kranjske dežele naročili so potem deželnega žandarmerijskega zaveščništva 65 izvodov Ksučičeve »Vegove biografije«.

— Požar. V nedeljo zvečer ob 6 uri je v Razdrtem na Notranjskem nastal ogenj. Pogorelo je pet gospodarjev, škoda je približno do 20 tisoč kron. Nevarnost je bila velika, da vsled sapa cela vas pogori. Zahvaliti se je v prvi vrsti tukajšnjemu orožniškemu stražmeštru, g. Dovžanu, in pa domači požarni brambi, da so ogenj za toliko omejili, da se ni dalje širil. Šele, ko je prišla pomoč iz Hruševja in iz Sanočič, so s težko silo in naporom za toliko ogenj udušili, da ni bilo nevarnosti. Potreba bo zopet pomoči.

— Utonil je v Kokrji 34letni slaboumni Kristijan Urh, doma pri Sv. Katarini. — Marija Škrjanec, doma blizu Cerkelj na Gorenjskem, se je v Pristavi pri Trebnjem tako napila, da je padla v neki potok in v njem utonila.

— Dezerterja Martina Ulepiča so prijeli v njegovem domovinskem kraju, v Štecijsanu pri Krškem.

— Mednarodna panorama. Lizbona je za nas »španska vas«, dasi je prestolnica sosednje kraljevine Portugalske. Zanimivo je to mesto za tuje zaradi zgodovinskih palač in spomenikov. Lega mesta je deloma amfiteatralna okoli kastela proti vrhu, kar nudi čarovit pogled od daleč. Vrvenje po ulicah in v pristanišču ima pristni južni značaj. Prva znamenitost pa je vsekakor nadzemski vodovod. Da je blizu »pobožna« Španija, o tem pričajo v Lizboni mnogobrojne in razkošne cerkve ter cela armada ošabno naokoli zrokih in neznansko debelih katoliških popov, kakor se nam predstavljajo v Antonovi procesiji, največji narodni svečanosti. Pri tej priliki vidimo sploh ves sij cerkvenih in posvetnih zastopstev. Tudi kralja in kraljico vidimo v razkošnem sprevodu, obdana od telesne straže na konjih. — Pribodnji teden se razstavijo zanimive znamenitosti cerkve sv. Petra v Rimu ter papež Pij X.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Valentin Pavšič, kamnosek v Stari Loki, je razgrajal v Gerbačevi gostilni. Ko ga je pa hotel redar spraviti iz sobe, mu je grozil z odprtim nožem, rekoč: »Čakaj hudič, bom pa še tebe z nožem. Sunil ga je tudi v prsi in trebuh, obenem ga je tudi psoval. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe. — 2. France Rogelj, delavec na Savi, je zgrabil občinskega stražnika, ko mu je aretacijo napovedal, za bluzo in mu jo raztrgal. Zagovarja se, da je bil popolnoma pijan. Obsojen je bil na 7 mesecev težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — 3. France Vidic, posestnika sin v Lescah, je bil tožen, da je svojega očeta s ključem po glavi udaril in ga poškodoval. Ker se je oče odpovedal pričevanju in ni bilo drugih prič zato, in ker je sodišče še nekatero druge okolnosti v poštev jemalo, je bil France Vidic zatožbe oproščen. — 4. Karel Istenič, hlapec iz Sapa, je bil zaradi hudodelstva nečistosti zoper naravo, in prestopka zoper telesno varnost, ker je na poti pri Vrhniku Franceta Sajovica nalašč večkrat s kamnom udaril po glavi — obsojen na 6 tednov težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — 5. France Osemar, hlapec v Topolah, je Antona Lapa z lesenim kijcem od zadaj dvakrat tako po glavi udaril, da je nezavesten padel. Vzrok tepeža je bil ta, da je nekoliko vinjeni Lap fantom ukazal, da naj gre do spat. Osemar je bil obsojen na 6 tednov ječe. — 6. Anton Premk, delavec v Zgor. Tuhinju, je pod pretvezo, da bo plačal iz služka, osleparil Frančiško Žvegelj za hrano in stanovanje v vrednosti 30 K; Antonu Žveglju je izvalil par čevljev, vrednih 8 K, Jožetu Plevelu je za rekel, da mu bo stanovanje preskrbel, kar ni bilo res, in mu tako izvalil go tovine 12 K. Jakobu Kalanu je za par prodanih čevljev dolžan ostal 2 K — in po teh napravljenih dolgovi je Premk skrivaj pobegnil iz Hrušice kjer je takrat delal pri gradbi železnice. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

— Aretovan je bil večeraj popoldne nevaren tat in postopač Anton Butek rojen 1865. leta v Ljubljani, pristojen na Dobrovo. Butek je sumljiv, da je pred nekaj časom vlomil v neko stanovanje na Bregu si nabral obleke, a je bil prepojen in od takrat zasledovan. Aretovanec je bil že sedemkrat zaradi tatvine kaznovan, trikrat pa je

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. oktobra.

— Osebnosti. Profesor veronauka na I. državni gimnaziji v Ljubljani, monsior Tomo Zupan je šel v pokoj in je bil pri ti priliki odlikovan z viteškim križcem Franc. Jožefovega reda. — Davčni kontrolor v Hiriški Bistrici, g. Žiga Furlani, je šel v pokoj.

— Klerikalna obstrukcija žre, žre in žre ... Finančni odsek je predložil delž. zboru naslednji nasvet o dovolitvi izrednega kredita v olajšavo bede: V delno olajšanje v deželi obstoječe, po ele-

Gospodična

ki je dovršila trgovski kurz, vešča slovenskega in nemškega jezika, želi mesta v kontoarju najraje v Ljubljani. Ponudbe pod N. N. 208 poste restante Ljubljana. 3611-2

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo. 3-120
Vsa posojila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podela za šolsko leto 1904/1905 iz ustanove rajnega gospoda Franca Rapoca

devetim visokošolcem podpore v znesku po 300 kron.

Pravico do teh podpor imajo dijaki slovenske narodnosti, posebno iz mariborskega in štajerskega okraja.

Prošnje za podporo, obložene s krstnimi listi, spričevali uboštva, spričevali o izpiti in z indeksu, naj se vložijo pri posojilnici v Mariboru do 20. novembra t. l.

V prošnji naj se tudi omeni, uživa li prošnik že od dragoj kako podporo in v katerem znesku.

Navesti je tudi študijski semester.

V Mariboru, dne 17. oktobra 1904.

Ravnateljstvo.

Sadna razstava v Radovljici

je odprta le še kratek čas! Vsakdo naj torej hiti, da si jo še ogleda! Razstava je odprta vsak dan od 8. zjutraj do vida zvečer. Vstopnina 30 vin. 2787-19

Kupi se dobrodoča kavarna

Kdo pove uprav. „Slov. Nar.“. 2999-2

Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „zavarovalni potovalci“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 921-57

V Sodnijskih ulicah št. 6 se odda takoj ali pa s 1. februarjem

lep lokal s stanovanjem za prodajalno ali pisarno. Poizve se pri Franu Čudnu v Prešernovih ulicah. 2978-3

V najem se da takoj ali z novim letom staroznano gostilno „pri Tomšiču“ v Trebnjem, Dolenjsko.

Gostilna obstoji iz 4 lepih sob, veže, kubinje, ledenice in hleva. Pri hiši je lep senčnat vrt za goste. Gostilna stoji pri veliki cesti, 1 minnto od farne cerkve in 4 minute od železniške postaje oddaljena. 3025-1

Kletarica na račun

se sprejme za novo, krasno urejeno ljubljansko restavracijo, katera se v kratkem odpre. 3029-1

Gospodične, katere so v stroki spretno in zanesljivo, večje slovenskega in nemškega jezika, naj se osebno ali pismeno s priloženo fotografijo oglasijo pri Alojziju Rasbergerju, restavratru v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 37, poleg Jubilejnega mostu.

Pijte Klauerjev „Triglav“ najzdravejši vseh likerjev.

Zahtevajte samo pravi **Indra Tea**

najfinejši in najboljši čaj na svetu.

Najfinejši zajutrek, izvrstna južina. 2293-20

Najboljše sredstvo proti prehladi.

Osobito priporočljiv za pokvarjen želodec.

Pospešuje prebavo ter brani želodec boleznim.

Dobiva se v drogerijah in boljših trgovinah s specializiranim in delikatnim blagom.

Naraven le v originalnih zavojih s stalno ceno.

Na veliko pošilja

Indra Tea Import Company Trst 3.

Št. 918.

Mestna občina v Črnomlju

3027-1

razpisuje

službo knjigovodje Mestne hranilnice

ki se ima ustanoviti.

Letna plača 1600 K, varščina 1000 K. S pomnoženjem prometa se plača višja. — Ponudbe naj se stavijo mestnemu županstvu v Črnomlju

do 15. novembra 1904.

Mestno županstvo Črnomelj

dne 16. oktobra 1904.

Župan:

Janko Puhek l. r.

Krojaški salon za gospode 2332 10

IVAN MAGDIČ

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Najnovije in najmodernejše

kožuhovine.

Ravnokar došla popolnoma nova zaloga.

ERNEST SARK

Ljubljana

Stari trg

št. 1.

*

Cene nizke!

Ernest Hammerschmidta nasl.

Madile, Wutscher & Co.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja izbira

nagrobni križev

in sploh vseh

v železnino spadajočih predmetov.

Postrežba solidna!

Naznanilo.

Naznanjam, da sem svojo znano trgovino povečal in da bom prodajal na dosedanem prostoru vsakovrstno

domače in inozemsko usnje

ter druge v to stroko spadajoče potrebščine, kakor čevljarstvo orodje, mazila in črnila za boljše obuvale po najnižjih cenah na drobno in debelo.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi ostalemu p. n. občinstvu se priporočam za nadaljnjo naklonjenost.

IVAN MARCHOTTI

trgovec z usnjem

2923-4

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 30.

... Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno ...

v vseh širinah

1289-21

namizni prti, serviete, brišalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago. ... Švicarske vezenine.

Perilo za opreme nevest za hotele in restavracije ...

po izvornih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbira!

Anton Šarc specialna ... trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

V hiši „Narodne tiskarne“
v Knafovih ulicah št. 5
se odda za 1. februarj 1905
lepo
stanovanje

v III. nadstropju, obsoječe iz 3 sob,
kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti
in podstrešja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

**Klobuke
za dame**

**Klobuke
za deklice**

**Klobuke
za otroke**

najnovjše, v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča
PAVLINA RECKNAGEL
v Ljubljani, Mestni trg št. 3. 2900-5
Klobuki se sprejemajo v snaženje, barvanje in modernizovanje.

V Spodnji Šiški
poleg cerkve sta iz proste roke proti
takojšnjemu plačilu naprodaj

dve hiši

obe pod eno hišno št., ena še 23
let, druga pa še 11 let davka prosta.
Naprodaj je tudi gozd »Dolina« in
več **stavnih parcel** v izmeri
7 oral, kozolec s 17 okni in pod
(sked-nj) Svet je obdelan
Pojasnila daje Josip Seidl v Sp.
Šiški pri Ljubljani. 2799-9
Istotam so tudi
stanovanja
za november in sicer eno z dvema
sobama in kuhinjo, drugo pa s 3 so-
bami, kuhinjo in kletjo. Iste se tam

1870 Ustanovljeno 1870

Trgovina s perilom in modnim blagom
C. J. HAMANN
priporoča naslednje predmete:

KLOBUKE

volnene, dlakaste, svilene, plišaste za gospode in dečke
iz tovarn ces. kralj. dvornih dobaviteljev
Viljema Plessa na Dunaju in Josipa Pichlerja sinov v Gradcu.

Kravate

(vedno jih je nekaj tisoč v zalogi)
v izberi, okusu in ceni brez konkurence.
Za pošteno postrežbo jamči firma
J. C. HAMANN 2975-2
na Mestnem trgu št. 8
dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodo v itd.

Stanovanje

obstoječe iz sobe, dveh kabinetov, pred-
sobe, kuhinje in pritlikin
se odda s 1. novembrom.
Rimska cesta št. 13. part.
Več se izve istotam v prvem nad-
stropju. 2903-6

Bošnjakovi
večvrstna svečo jamči
povečana količina o pre-
obihama Magoslovu s otroke
ki več kot tisoč svetele
označi postaja Osharotno na
60 h v avst. sušarstvih
gospa A. Kaupa,
Brodca, 677. 100,
Ljubljana. 56

Zaradi pomanjkanja prostora prodajam svojo veliko zalogo

nagrobni vencev in trakov

**z napisi in brez njih
po jako znižanih cenah.**

Vsi venci so razstavljeni v posebnem prostoru in si jih lahko vsakdo ogleda
ne da bi moral kaj kupiti. Na obilen obisk vabi
FR. IGLIČ
na Mestnem trgu št. 11.
2970-3

Po visoki kralj. dežel. n. vladni proglašena za zdravilno
rudninsko vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkalisko-muriatiško-litijaska slatina, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Gasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej sla-
tini najbolji uspeh pri vseh boleznih prebavnih orga-
nov in požiralnika, trganju in revmi, pri želodčnem,
pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati
žili, pri obistnih in boleznih v mehuruju, pri kamenu,
pri sladkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici
in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in
nenaakriljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih
ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig,
c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svetinjami.

„Upraviteljstvo vreleca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 487-71
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavra-
cijah in gostilnah.
Zastopnik za Kranjsko: **C. MENARDI** v Ljubljani.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-238

„Florian“

najboljša kapljica za želodec.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take
prilike!
500 komadov za gl. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska
ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3
leta jamči, 1 moderna svilena kravata za go-
spode, 3 komadi ff. žepnih robcov, 1 eleg.
prstan za gospode s ponarejenim žlatnim
karnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz
jantarja, 1 elegantna damska broža, novost,
1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-
njat mošnjček za denar, 1 žepni nožek
s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3
naprni gumbi, vsi iz double-zlata s pa-
tentiranim zaklepom, mičen album s 36
prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov,
ki vzbujajo pri mladih in starih veliko
veselost, 1 jako koristno navodilo za se-
stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih
predmetov, ki so v domačiji neobhodno po-
trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama
tega denarja vredna, velja samo gl. 180.
Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če
3019 se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna trvdka
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša
trvdka
za naročevanje ozir. nakupovanje

<p>Copičev za pleskarje, sobne mizarje, slikarje, zidarje in vozove.</p> <p>Lakov, pristnih angleških, za vozove.</p> <p>Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.</p> <p>Jantarjeve glazure za pōde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.</p> <p>Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.</p> <p>Rapidola, pripravna za vsa- kovrstne prevlake.</p> <p>Brunolina za barvanje narav- nega lesa i pohištva.</p>	<p>Olnjatih barv, priznana najboljših.</p> <p>Olnjatih barv v tubah dr. Schönfelda.</p> <p>Firneža prirejenega iz lanenega olja; pristen, kranjski.</p> <p>Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega, alabastrskega in štukaturnega.</p> <p>Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.</p> <p>Karbolineja, najboljšega.</p> <p>Fasadnih barv za apno.</p> <p>Barv, suhih, kemičnih, prste- nih i rudninskih.</p> <p>Kleja za mizarje in sobne slikarje.</p> <p>Vzorcev za slikarje, najnovjših. 2422-16</p>
--	---

Olje proti prahu.
ADOLF HAUPTMANN
I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in steklarskega kleja. **LJUBLJANA.**
Ustanovljeno l. 1837.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po
solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur
znano trvdko 4.9-42

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe
Prvih tovarn za ure „Union“ v Ženevi in Bielu v Švici,
zalagatelj c. kr. dolonjske železnice, trgovina z voznimi
kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice
nasproti frančiškanskega samostana.
Filiialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakup-
ljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure**
z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaricah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo
posebno opozarja, zlasti glede izbere, ker so v zalogi od gl. 25
do čez tisoč glđ., vdeleni v različnih oblikah (façonah), torej
lahko vsakdo izbere kaj primernega.

„Cene niso pretirane.“

Nadalje se priporoča bogata zaloga pravega ali china-
srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v
krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše
izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.
Ceniki zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa

Oton Zupančič 2-120

Čez plan.

To najnovjše knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo ra-
dostno in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsega pridržka za največji lirični
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v panteon-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Oglejte si pri nakupu novo došlo

modno blago največje izbere, 120 cm širok.,
meter od 45 kr. do 4 glđ. 50 kr;
svile in baržuni meter od 65 kr. naprej;
flaneli 70 cm širok., meter po 19 kr;
sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platne-
nega blaga, švicarske vezenine in čipk;
žensko in moško perilo, kravate in razne
pletenine;
velika zaloga preprog in posteljnih garnitur.

➔ **Novo vpeljano!** ➔

Konfekcija za dame: **bluze** (lastni izdelek),
krila, površne jopice (paletot), i. t. d. po
znano nizkih cenah le edino pri trvdki

A. Primožič

Ljubljana, Mestni trg št. 25.
2992-2